

Motion till riksdagen 2019/20:405

av **Solveig Zander (C)**

Motverka hedersvåld och förtryck

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge skydd för yrkesgrupper som arbetar med att placera och skydda barn som utsätts för hedersvåld och förtryck och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillståndspröva vårdhem och skyddade boenden för ungdomar och barn som omhändertas för hedersvåld och förtryck och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i högskoleförordningen och läroplanen skriva in att undervisningen till socionomer ska innehålla undervisning om hedersförtryck och våld och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa att personer som anställs i offentlig verksamhet respekterar demokratiska värderingar om allas rätt och lika värde och jämställdhet och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla kommuner ska ha en handlingsplan för hur hedersproblematik ska upptäckas och hanteras och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Hedersrelaterat våld och förtryck är när hedern blir det viktigaste för hur en familj eller släkt lever. Familjemedlemmar måste följa traditioner och regler. Vissa familjemedlemmar har makt över andra och det gäller att unga ska lyda äldre i en hederskultur. Kvinnor ska lyda män och flickor har minst makt över sitt egna liv. Personer med funktionsnedsättning är också mycket utsatta.

Hedersrelaterat förtryck är att familjen inte låter familjemedlemmarna leva sina egna liv. De får inte bestämma hur de ska klä sig eller vilka de ska umgås med. Många flickor måste gå direkt hem från skolan, de får inte lämna hemmet utan sällskap av en manlig familjemedlem. De får bara träffa andra människor som familjen godkänner.

Pojkar och män kan också bli utsatta De kan också vara tvungna att vakta sina systrar även om de inte vill. Förtrycket kan gå långt. I värsta fall kan någon bli mördad.

Ungdomar, främst flickor som vill bryta sig loss och kunna leva de liv som andra ungdomar lever straffas hårt i hederns namn. Det slutar inte alltför sällan med att de genom socialförvaltningen blir placerade i skyddat boende. De tjänstemän, socialsekreterare, som placerar ungdomarna utsätts för hot, mutor, och kroppsliga skador när de inte uppger för familjen var den placerade finns. De lever i ständig rädsla för att något ska hända. Det kan gå så långt att socialsekreteraren slutar sitt arbete då familjen, inklusive deras barn, blir utsatta. För dessa tjänstemän finns inget skydd. De måste införas ett i lagen reglerat skydd för dessa yrkesgrupper.

HVB-hem och vårdhem som är skyddade boenden för de omhändertagna ungdomarna/barnen måste ha tillståndsprövning, enligt lag. I annat fall kan inte de omhändertagna skyddas. Det betyder att de inte kan känna sig trygga och när familjen trycker på och visar att de vet var de bor orkar de inte stå emot utan återvänder hem. Givetvis blir kränkningar, våldet, kontrollerna ännu värre och deras frihet blir mer inskränkt.

I socionomutbildningen finns inte tydligt uttryckt att det i läroplanen ska ges undervisning i hedersrelaterat våld och förtryck. Det handlar om att få kunskap om vad de är samt att se när farhågor finns, att kunna hantera när det uppkommer, vilka problem som kan uppstå och att veta hur man bäst stöttar och hjälper den som är utsatt. Helt enkelt kompetenshöjande och det ska tydligt skrivas in i högskoleförordningen och läroplanen.

I offentliga sektorn är vi måna om att framgå som goda exempel och anställa personer med olika bakgrund. Det är också viktigt att den offentliga verksamheten speglar den mångfald och de bakgrunder som finns i vårt land. I det sammanhanget är det viktigt att vara tydliga med att demokratiska värderingar och allas rätt och lika värde och jämställdhet respekteras. Regeringen måste ta fram former för hur man kan säkerställa att personer som har värderingar som inte respekterar det demokratiska och jämställda arbetet inte anställs i offentliga sektorn, framförallt då det inkluderar arbete med barn och ungdomar.

Alla kommuner i landet ska ha en handlingsplan för hur personalen ska hantera hedersvåld och kränkningar. För att det ska verkställas behövs lagstiftning.

Hedersrelaterat våld, förtryck och kränkningar finns i dag i vårt samhälle. I Sverige har vi religionsfrihet och alla människor ska ha rätt att leva det liv de själva vill. Men, det hindras av det vi benämner kultur, hederskultur. Hederskultur är något annat än kultur det är att reglera en annan människa, att styra en annan människas liv genom maffiametoder och genom patriarkala normer. Det måste på alla sätt motverkas i vårt samhälle.

Solveig Zander (C)